

Ton Smakman

Antonius (Ton) Smakman werd geboren op 9 februari 1926 in Batavia. Hij was de zoon van Hendrik Smakman (2 mei 1897) en Alida Hendrika du Mee (29 november 1902, Den Haag), getrouwd in 1921. Hij had twee oudere zusjes en twee broers. Zijn oudste broer Hendrik (Henk) Jan Smakman is geboren op 3 december 1924 in Batavia.

Samen zaten ze bij de Verkennergroep Blauw Wit van de Katholieke jongeren in Batavia. Hun clubhuis stond aan Gang Zecha. Als ze 's avonds kampvuur hadden, stonden er veel kinderen en volwassenen te kijken.

Na de Japanse invasie ging het gezin, zeer licht reizend met de trein van Batavia (woonplaats) naar Bandung. Hun vader was daar terecht gekomen met het terugtrekkende KNIL. In Bandung kreeg de familie onderdak bij de familie Briedee. De Heer Briedee was politieambtenaar. Henk en Ton kregen wat later onderdak bij de familie Boode. Hun vader was toen als krijgsgevangene al geïnterneerd.

Aangezien zij de hele dag niets te doen hadden hielpen ze met allerlei klusjes te doen zoals het helpen in de gaarkeuken en het doen van verhuizingen. Op een dag, in september of oktober 1942, moesten ze een verhuizing te regelen in Bandung-West bij de familie Cornelissen. Het bleek te gaan om een transport van kisten vol met oorlogstuig. Ondanks de wachtposten van de Japanners lukt het ze zonder problemen de vracht af te leveren op de geheime locatie. Enkele weken later hoorden ze dat de Jappen de wapenopslagplaats hadden ontdekt en dat er zich vervolgens een vuurgevecht had voorgedaan.

Ook Henk en Ton werden later in de oorlog geïnterneerd, Ze kwamen terecht in kamp 4e en 9e Bataljon waar ze met hun vader herenigd werden. Dit kamp lag in het noordelijk stadsdeel van Tjimahi, begrensd door Kampementsweg, Stationsweg (spoorlijn), Gedong Delapan (Racebaan) en Gedong Empat. Het omvatte de kazernes van het 4e en 9e Bataljon. Het was eerst een krijgsgevangenkamp, pas eind januari 1944 werd het burgermannenkamp. Op de namenlijst van augustus 1945 komen Henk, Ton en hun vader voor.

Meer informatie

[Toen en Nu 2005_18_1.pdf \(typepad.com\)](#)

[Geboorte Alida Hendrika du Mee op 29 november 1902 te 's-Gravenhage » Open Archieven Moesson | 15 november 1997 | pagina 25 - Moesson Digitaal Tijdschriftenarchief \(pictura-dp.nl\)](#)

[Het nieuws van den dag voor Nederlandsch-Indië » 03 sep 1921 - Art. 146 | Delpher](#)
[Het nieuws van den dag voor Nederlandsch-Indië » 03 dec 1924 - Art. 141 | Delpher](#)

[Het nieuws van den dag voor Nederlandsch-Indië » 10 feb 1926 - Art. 106 | Delpher](#)
[Tjimahi \(japanseburgerkampen.nl\)](#)

De Heer en Mevrouw
H. SMAKMAN — Du Mee
berichten de geboorte van een
flinken zoon 20620
Hendrik Jan.
Weltevreden, 3 December 1924.

De Heer en Mevrouw
H. SMAKMAN — Dumée
geven kennis van de geboorte van
een flinken zoon 3560
Antonius.
Weltevreden, 9 Februari 1926.

Dit verhaal is onderdeel van *Scouts in de oorlog*, een verzameling verhalen als eerbetoon aan al die (oud) scouts die zich ingezet hebben voor onze vrijheid en hulp aan de medemens of die slachtoffer werden van oorlogsgeweld, in Nederland en het verre oosten. Met de verhalen willen we inspiratie bieden aan de scouts van nu, in hun wekelijkse activiteiten en als voorbereiding op hun bijdrage aan lokale herdenkingen. Kijk op <http://vrijheid.scouting.nl> voor meer informatie en alle andere verhalen.